

Posudek oponentky práce

ŠURÁŇOVÁ, Daniela. *Vliv kariérního poradenství na nové profesní uplatnění profesionálních sportovců po ukončení sportovní kariéry*. Praha, 2022. 78 s., 1 příloha. Bakalářská práce (Bc.). Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, Katedra andragogiky a personálního řízení. Vedoucí práce: PhDr. Jan Gruber, Ph.D.

1. Obsah a struktura práce

Předkládaná práce má rozsah 78 stran a je členěna do úvodu, pěti teoreticky zaměřených kapitol, empirického šetření, diskuse a závěru. Zvolené téma hodnotím jako oborově relevantní a aktuální. V úvodu autorka nastiňuje strukturu a zejména cíle práce, a to následujícím způsobem: „**Cílem bakalářské práce bude zjistit, jak kariérní poradenství ovlivňuje průběh kariérního přechodu profesionálních sportovců po ukončení sportovní kariéry a zda lze tento nástroj považovat za účinnou formu pomoci při hledání nového profesního uplatnění. Cílem výzkumného šetření bude analyzovat kariéru sportovců a zjistit jejich postoj ke kariérnímu poradenství. Šetření bude rovněž sledovat efektivitu kariérního poradenství, to znamená zjištění, zda jsou sportovci po využití kariérního poradenství spokojeni se svým současným pracovním uplatněním a zda v tom kariérní poradenství hrálo nějakou roli.**“ V první kapitole autorka definuje sport a profesionální sport, profesionálního sportovce, profesionální sportovní kariéru a kariérní poradenství. Ve druhé kapitole se zabývá průběhem sportovní kariéry, ve třetí a čtvrté kapitole samotným ukončením profesionální sportovní kariéry, kde autorka představuje teorie sociální gerontologie a thanatologie, přechodové modely, modely kariérního přechodu ve sportu a současné teoretické koncepty. V navazující kapitole se zabývá vybranými zdroji pro optimální kariérní přechod a v poslední kapitole teoretické části pojednává o možném pracovním uplatnění sportovce po ukončení sportovní kariéry.

Vzhledem k tématu, a zejména cílům práce bych ocenila, pokud by autorka do práce zařadila samostatnou kapitolu o kariérním poradenství. Toto téma je v práci zpracováno v podobě několika dílčích podkapitol. V dalším struktura práce respektuje téma a cíle práce.

2. Odborná úroveň

Autorka si zvolila kvalitativně zaměřené šetření. V úvodu formuluje hlavní a dílčí cíle, hlavní a vedlejší výzkumné otázky, které v diskusní části vyhodnocuje. Zvolený typ výzkumu vnímám jako adekvátní vzhledem k tématu a cílům. Autorka vedla polostrukturované rozhovory s 10 informanty. Vzorek tvořili jak aktivní sportovci, u kterých bylo jedním z cílů prozkoumat, zda „...se díky kariérnímu poradenství cítí být připraveni na ukončení sportovní kariéry a s ním spojený přechod na pracovní trh“, tak bývalí profesionální sportovci, u kterých bylo jedním z cílů zjistit, zda „...jim kariérní poradenství pomohlo či usnadnilo kariérní přechod na pracovní trh a jsou momentálně se svým pracovním životem spokojeni...“ Ve vzorku ale byli bohužel jenom 2 (!) aktivní sportovci, což vnímá vzhledem k cílům a výzkumným otázkám jako nedostatečné, byť se autorka snaží v práci „obhájit“ heterogenitu vzorku a z popisu získávání informantů je patrné, že autorka vyvinula velké úsilí, aby získala do vzorku co nejvíce informantů.

Výsledky výzkumu autorka rozdělila do několika dílčích podkapitol: důvod ukončení kariéry profesionálního sportovce, emoce spojené s ukončením kariéry, přemýšlení o konci sportovní kariéry a post-sportovním životě, zdroje copingu, důvod a forma využití kariérního poradenství, subjektivně vnímaný vliv kariérního poradenství. Ve vyhodnocení a interpretaci

dat se místy vyskytují odborné nepřesnosti. Např. podkapitola „Zdroje copingu“ pojednává jak o copingových strategiích (např. únik do gamblerství, vyhledávání emocionální sociální opory), tak o zdrojích copingu (instrumentální sociální opora, finanční zdroje) bez toho, aby mezi nimi autorka explicitně rozlišovala. V rámci dané podkapitoly jsou analyzovány odpovědi jenom od tří informantů, bez uvedení důvodu, proč ostatní informanti nebyli do analýzy zařazeni. Informanti prošli různými formami podpory od kariérního poradenství poskytovaného univerzitou v USA, přes mentální koučink, psychoterapii (spojenou následně s hospitalizací), psychologické poradenství poskytované sportovním psychologem, přes mentorink, až po projekt zaměřený primárně na kariérní poradenství (Duální kariéra). Někteří dokonce využili kombinace různých forem, u jiných nedošlo ke kariérnímu poradenství v pravém smyslu, spíše se jednalo o refinancování rekvalifikace nebo školného. Z analýzy je možné usuzovat, že u části podpory bylo kariérové poradenství spíše doplňkovou službou poskytovanou informantům, u jiných forem podpory se jednalo primárně o poskytování kariérního poradenství. Tady chybí propojení teoretické části práce s částí empirickou, kde by autorka jasně operacionalizovala, jak jsi definovala kariérní poradenství pro účely svého výzkumného šetření. Interpretace takto vysoce nesourodých dat vyžaduje velkou opatrnost a metodologickou obezřetnost, kterou ale autorka poměrně zdařile zvládla.

V části Diskuse postrádám komparaci výzkumných závěrů s teoretickými východisky. Autorce se v práci podle mého názoru nepodařilo naplnit jeden z dílčích cílů: *„Šetření bude rovněž sledovat **efektivitu kariérního poradenství**, to znamená zjištění, zda jsou sportovci po využití kariérního poradenství spokojeni se svým současným pracovním uplatněním a zda v tom kariérní poradenství hrálo nějakou roli.“*

3. Práce s literaturou

Autorka téma zpracovala s použitím tématu relevantních odborných zdrojů z české i zahraniční literatury. Místy se vyskytují menší nepřesnosti (vynechaný rok vydání, vynechání čísla stran citace/parafráze). V některých kapitolách jsou ve výrazné míře zastoupeny citace z jednoho zdroje (např. Taylor a Ogilvie, 2004). V kapitole 4 – Ukončení sportovní kariéry autorka čerpá převážně ze starších zdrojů. Domnívám se, že k tématu určitě existuje celá řada recentních studií, zejména pokud jde o publikace výzkumných šetření. (Např. Murphy, 1995; Kleiber a Brock, 1992; Svoboda, Vaňek, 1982 In Kadlčík, 2008; Haerle, 1992 In Baillie a Danish, 1992 apod.).

4. Grafické zpracování

Grafickou úpravu hodnotím jako odpovídající. Tabulky, které autorka uvádí, jsou přehledné.

5. Jazyková úroveň

Textu by prospěla finální jazyková a odborná korektura. V textu se vyskytují zbytečné stylistické chyby, překlepy, menší nepřesnosti, chyby z nepozornosti, které by šlo finální korekturou odstranit.

6. Podnět k rozpravě

Prosím, aby se autorka vyjádřila, do jaké míry se jí podařilo práci naplnit dílčí cíl – efektivita kariérního poradenství a s jakými závěry. („...zjištění, zda jsou sportovci po využití kariérního poradenství spokojeni se svým současným pracovním uplatněním a zda v tom kariérní poradenství hrálo nějakou roli.“)

7. Závěrečné hodnocení práce

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji klasifikaci: dobře.

7. 6. 2022

PhDr. Alexandra Fonville, Ph.D